

№ 9 (676)
Жовтень 2008 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті
<http://www.impuls.vstu.vinnica.ua/>

**ПОБАЖАННЯ РЕКТОРА
ЗБУВАЮТЬСЯ!**

(Стор. 14—15)

Так тримати!

ЗА ЗОЛОТІ ВІНАХОДИ — ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ

На Ученій раді університету голова Вінницької облдержадміністрації Олександр Домбровський привітав професора Володимира Осадчука з присвоєнням почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України» і вручив відповідну відзнаку.

Це високе звання Указом президента присвоєно завідувачу кафедри електроніки нашого університету, доктору технічних наук, професору Володимиру Осадчуку за значний особистий внесок у соціально-економічний, культурний розвиток Української держави, вагомі трудові досягнення та з нагоди 17 річниці незалежності України. Віншувати знаного науковця мали на обласних урочистостях з нагоди відзначення Дня Незалежності України, але тоді Володимир Степанович був у відрадженому. Керівник Вінниччини все ж вирішив особисто привітати вченого.

— Для мене завжди величезне задоволення перебувати в стінах моєї alma-mater, мого рідного ВНЗ. Тільки тут виникає ностальгія, як би повернути життя на років 25 назад — у пору мого студентства. Тут я не тільки навчався, а й згодом працював. Наразі область може пишатися своїми здобутками у сфері новітніх інформаційних технологій та технологічних інновацій саме завдяки Вінницькому національному технічному університету. Адже саме завдяки ВНТУ ми зреалізували унікальні регіональні проекти. Певен, команда учених університету на чолі з ректором, академіком Борисом Мокіним і надалі сприятиме області у вирішенні проблем, які постають. Ваша праця робить честь Вінниччині. Тому я хочу від щирого серця подякувати не тільки Володимиру Степановичу Осадчуку, але й усьому викладацькому колективу університету. Дай Бог нових винагород нашому техуніверситету за його актуальну наукову працю! Щиро хочу, аби таких

Державну відзнаку Володимиру Осадчуку вручає голова облдержадміністрації Олександр Домбровський

приводів для наших зустрічей було якомога більше.

Професор Осадчук працює у нашому ВНТУ з січня 1966 року — понад 42 роки! З першого дня заснування і донині є завідувачем кафедри електроніки. Володимир Степанович подякував за високу оцінку його наукових здобутків:

— Ми пишаємось, що голова Вінницької облдержадміністрації — випускник нашого університету. А присвоєння мені такого високого звання — вважаю, це відзнака усього нашого університету. Маємо ще один привід якісно та плідно працювати, адже ми не маємо морального права підвести наших вінничан.

Ректор університету, академік АПН України Борис Мокін зазначив, що наступного року наш університет подаватиме на Державну премію України в галузі науки і техніки комплекс винаходів професора Осадчука. Це наукові розробки Володимира Степановича у співтворстві з сином — доктором технічних наук, професором Олександром ОСАДЧУКОМ, завідувачем кафедри радіотехніки нашого ВНТУ. Їхні «Мікроелектронні частотні ретворювачі фізичних величин» і «Мікроелектронний частотний пристрій для моніторингу навколишнього середовища» уже отримали золото Міжнародної виставки винаходів «Genius» Всесвітньої асоціації винахідницьких організацій IFIA (штаб-квартира у Женеві (Швейцарія)).

Світлина Андрія НАЛЬОВОТА

ГРАНТ УНІВЕРСИТЕТУ — ДЛЯ ШКІЛ

Проект «Автоматизована інформаційна система моніторингу якості загальноосвітніх навчальних закладів регіону» нашого університету здобув II місце обласного конкурсу. Сертифікат на отримання гранту в сумі 30000 гривень керівнику проекту Володимиру Лужецькому вручив голова облдержадміністрації Олександр Домбровський.

Заслужено винагороду за інтелектуальну працю доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри захисту інформації Володимир Лужецький та його співавтори цієї актуальної розробки (кандидат технічних наук, доцент, декан факультету ФКСМ Андрій Дудатєв та пошукач Володимир Заячківський) отримали на урочистостях з нагоди свята працівників освіти, які відбувалися обласному муздрамтеатрі.

Конкурс проводився в рамках реалізації Програми розвитку інформаційних, телекомунікаційних та інноваційних технологій в закладах освіти області на 2006—2010 роки. Зорганізувала його Вінницька ОДА і обласна рада уже втретє.

Приємно зауважити, що і торік комплексний проект «Вінницька обласна комп'ютерна освітня мережа дистанційного навчання» нашого Вінницького національного

технічного університету теж здобув грант цього обласного конкурсу (керівники проекту — ректор ВНТУ Борис МОКІН та доцент кафедри ММСС Мирослав БОЦУЛА).

— Наш проект — це застосування сучасних інформаційних технологій в автоматизації управлінської діяльності. — Говорить професор Лужецький. — Зараз запускаємо пілотний проект, в якому задіяні кілька шкіл Барського району, тамтешнє районне і

Вінницьке обласне управління освіти. На початках сервер знаходиться у нас в університеті, але доступ матимуть усі школи області і управління освіти. А з часом, передамо його обласному управлінню освіти. Хотів би зазначити, що цей проект є практичною реалізацією ідеї кандидатської дисертації мого пошукача Володимира Заячківського.

ЧИ Є В УКРАЇНІ ЧЕСНІ СОЦІОЛОГИ?

(Відкритий лист генеральному директору КМІС Паніотто В.І.)

Пане Паніотто!

У п'ятницю 26 вересня газета «Сьогодні» у рубриці «ТВОЄ» у двох статтях Олени Токарчук розмістила на своїх шпальтах результати «Спецпроекту «Сьогодні»: Всеукраїнський рейтинг вузів «КОМПАС», виконаного співробітниками очолюваного вами інституту соціології за кошти фірми СКМ, власником якої є один із впливових членів Партії регіонів Рінат Ахметов.

У цьому рейтингу Вінницький національний технічний університет поставлено на останні місця і з підготовки за архітектурно-будівельними спеціальностями, і з підготовки за ІТ-спеціальностями, і з підготовки за інженерно-технічними спеціальностями.

До ознайомлення з цими матеріалами я уже мав інформацію про те, що деякі соціологічні інституції на замовлення підтасовують результати соціологічних досліджень, але, ознайомившись з наведеними вище матеріалами досліджень, виконаних співробітниками КМІС, я вперше зіткнувся з випадком, коли за відмову від участі в дослідженні університет в якості покарання псевдосоціологи ставлять на останні місця, навіть не побувавши в ньому і не поговоривши хоча б з одним із його викладачів або студентів та не опитавши хоча б одного роботодавця в регіоні, на підприємствах і в організаціях якого у переважній більшості працюють випускники цього університету.

28 травня цього року я отримав від вас листа, в якому ви ставили мене до відома, що наш університет включено в якості піддослідного в ваш проект «КОМПАС», і поставили вимогу надати можливість вашим співробітникам ознайомитись з університетом і зустрітись зі студентами 4-го і 5-го курсів, які навчаються за економічними і машинобудівними спеціальностями (звертаю увагу на те, що згідно з цим листом ваші співробітники навіть не збирались розглядати підготовку спеціалістів в нашому університеті за будівельними та ІТ-спеціальностями, оскільки про зустріч зі студентами цих спеціальностей у листі не було жодного слова).

Через два дні після отримання вашого листа — 30 травня я надіслав вам відповідь такого змісту:

Відповідь на лист КМІС

Генеральному директору Київського міжнародного інституту соціології професору Паніотто В.І.

Шановний Володимире Іллічу!

У відповідь на Ваш лист від 28 травня 2008 року повідомляю, що у нинішньому році ВНТУ не братиме участі у Вашому проекті з таких причин:

1). Наш університет не практикує участі в проектах, до яких він не був запрошеним на стадії розробки програми і погодження складу учасників.

2). Студенти усіх груп 4-го та 5-го курсів університету в даний час працюють в індивідуальному режимі над бакалаврськими випускними роботами та дипломними проектами, тому зібраними разом для анкетування Вашими людьми бути не можуть об'єктивно.

3). В університеті панує стійка недовіра до соціологічних опитувань, які здійснюються за кошти будь-яких приватних фірм, у тому числі і тих, якими керує Рінат Ахметов. І оскільки ректор ВНТУ є № 207 у ви-

борчому списку БЮТ, а Рінат Ахметов є народним депутатом від Партії регіонів, то колектив не вірить у те, що оцінка нашого університету за його гроші буде об'єктивною і неупередженою. Гіркий досвід упередженості і необ'єктивності при опитуваннях, здійснених за гроші Партії регіонів, отриманий підчас відвідин університету кандидатом в президенти Віктором Януковичем у 2004 році, ми уже маємо. Тож, вибачайте.

З повагою — ректор ВНТУ Б. І. Мокін

Отримавши такого листа, ви були зобов'язані для віри в об'єктивність вашого соціологічного дослідження виключити наш університет із числа піддослідних, але, на жаль, ваші виконавці проекту пішли іншим шляхом — поставили наш університет на останні місця, не проводячи дослідження, і навіть по тих спеціальностях, які і не планували досліджувати. Тож, це уже навіть не проста підтасовка виконавців, яким не виспачало даних, це є грубою цілеспрямованою фальсифікацією, яка виводить КМІС за межі наукових організацій і кидає тінь на усю соціологію в цілому як науку.

На підставі викладеного вище я вимагаю принести публічні вибачення на сторінках того ж видання, в якому ви опублікували свої псевдосоціологічні результати. У разі відмови вибачитись я залишаю за собою право подати позов до суду і змусити вас принести вибачення за його рішенням.

Для того, щоб ви не тішили себе надією, що зможете виграти суд, повідомляю, що наш університет є основним постачальником менеджерських, будівельних, електроенергетичних, інженерно-технічних та кадрів з ІТ-спеціальностей в Подільському економічному регіоні України, і переважна більшість роботодавців від генеральних директорів до виконробів і начальників цехів у цих галузях у цьому регіоні є нашими випускниками. І саме наш університет посідає перше місце в системі МОН України за результатами винахідницької діяльності і є єдиним представником від України у Всесвітній асоціації винахідницьких організацій з штаб-квартирою у Женеві, і саме наш університет у 2007 році, посівши 28 місце в заключному 4-му турі Всесвітньої олімпіади з програмування, в попередніх трьох турах якої взяли участь 100 000 студентських команд із університетів усіх країн, увійшов до 50 кращих університетів світу за підготовкою фахівців з ІТ-спеціальностей, і саме наш університет має викладацький колектив, який за процентом викладачів з науковими ступенями і вченими званнями входить у першу десятку вищих навчальних закладів України, і саме наш університет має найвищий в державі показник ефективності аспірантури. Якщо до цього переліку додати ще й десятки медалей, отриманих нашим університетом на щорічних освітянських виставках з різних напрямів підготовки спеціалістів, то, сподіваюсь, вам зрозумілою є повна безперспективність відстояти свою точку зору на наш університет у суді. Тож, логічніше буде принести вибачення одразу після отримання мого листа.

На цьому я і поставлю крапку.

**Ректор ВНТУ,
радник прем'єр-міністра України
на громадських засадах Борис Мокін**

Прикладна наука

МЕДИЧНІ ВІНАХОДИ
ДОКТОРА ПАВЛОВА

— Нині у медичній практиці широко використовуються досягнення біомедичної оптики. Так завдяки використанню оптико-електронних технологій можна проводити неінвазивний моніторинг стану периферійних судин серцевої системи, визначати рівень цукру в крові у діабетиків, а також визначати такі показники крові як гемоглобін, білірубін, ступінь насичення крові киснем, що дозволяє уникнути неприємної, а іноді і досить шкідливої маніпуляції — забору проби крові. Використання світла для діагностики гемодинамічних показників серцево-судинної системи людини та фотонної та лазерної терапії обіцяє у майбутньому великі перспективи розвитку цих технологій. Загалом використання біомедичних оптичних технологій дозволить визначати відхилення від норми на дуже ранніх стадіях розвитку патологічних процесів.

— Серед Ваших нових розробок слід відзначити оптико-електронний прилад для визначення периферійного кровообігу.

— Його автори — д.т.н. С. Павлов, д.т.н. В. Кожем'яко, д.м.н. П. Колісник, д.м.н. О. Барило, інженер С. Марков. Прилад працює на визначенні стану периферійних судин кровоносної системи оптичними методами. Над його створенням колектив винахідників працював понад 10 років. Ця розробка отримала понад 50 патентів на винахід в Україні та Російській Федерації. Прилад визначає гемоглобін, білірубін, ступінь насичення крові киснем без забору крові. Біомедичні оптичні технології розпізнають початки розвитку хвороб судинної системи. Цей прилад успішно пройшов тестування, засвідчено його ефективність, і вже 3 роки його використовують на кафедрі щелепно-лицевої хірургії ВНМУ, в Інституті реабілітації інвалідів, у Вінницькому Центрі вертебродіагностики. Прилад активно замовляють й інші медичні заклади Вінниці, тому є потреба у його серійному випуску. Завдяки наполегливості професора Сергія Злепка уже такі угоди підписані з Хмельницьким ВО «Новатор».

Друга розробка — це лазерний цифровий 2-канальний терапевтичний прилад, що призначений для лікування низькоінтенсивним лазерним випромінюванням через вплив на

Наші заможні співвітчизники поліпшувати своє здоров'я виїждять за кордон почасти саме тому, що тамтешні лікарі значно ширше застосовують новітні прилади. Такі, як... розробляють учені нашого університету — на кафедрах лазерної та оптичної техніки, загальної фізики та фотоніки, проектування медико-біологічної апаратури. Завідувачі — доктори технічних наук, професори Володимир Кожем'яко, Сергій Павлов, Сергій Злепка.

Одним із наукових напрямів проектування біомедичної техніки є біомедична оптика. Керує ним у ВНТУ Сергій Павлов. До речі, саме за цим науковим напрямком він захистив докторську дисертацію у спеціалізованій вченій раді нашого університету.

певні зони (тканини, органи, нервові закінчення) — автори професори В. Кожем'яко та С. Павлов, доцент Г. Лисенко, інженер С. Тужанський. Він може застосовуватися у дерматології, стоматології, кардіології, неврології, гінекології, урології, вертебології тощо.

Також на замовлення управління охорони здоров'я Вінниці створено програмні продукти для аналізу баз даних для обласного центру планування сім'ї і репродукції людини та міського протитуберкульозного диспансеру. Варт відзначити, що переважну більшість впроваджених програм написано студентами.

— А які новітні оптико-електронні технології впроваджуються у навчальний процес на кафедрі ЛОТ та ЗФФ?

— Нині через збільшення біомедичної оптоелектронної апаратури, особливо в офтальмології, кардіології, гінекології, кардіології, стоматології потреба у спеціалістах, які розробляють,

використовують та обслуговують медичну апаратуру цього класу, надзвичайно актуальна. Тому для студентів спеціальності «Лазерна та оптоелектронна техніка» викладаємо дисципліни, що тісно пов'язані з впровадженням оптико-електронних біомедичних технологій. Це насамперед «Лазерні медичні технології», «Оптоелектронні медичні системи», «Фізичні основи взаємодії лазерного випромінювання з речовиною». Більшість лабораторних робіт з цих дисциплін студенти виконують саме на приладах, які розроблені на кафедрах лазерної та оптоелектронної техніки й загальної фізики та фотоніки.

— Сергію Володимировичу, останнім часом Ваші розробки активно і дуже результативно демонструються на виставках та олімпіадах винаходів.

— Розроблені нами системи та апарати були представлені на:

- ▶ Виставці-презентації новітніх технологій України (Краків, Польща, 2006);
- ▶ Всесвітній виставці винаходів «Genius-2006» (Будапешт, Угорщина, 2006) — отримано золоту та дві срібних медалі;
- ▶ Міжнародній виставці винаходів (Ново Сад, Сербія, 2006) — отримано золоту медаль;
- ▶ Міжнародній виставці винаходів «Scientific Research and New Technologies — Inventika» (Бухарест, Румунія, 2006) — отримано срібну та бронзову медалі;
- ▶ Міжнародній виставці винаходів ідей та новітніх технологій «ARCA 2006» (Загреб, Хорватія, 2006);

- ▶ Виставці-презентації наукових розробок і технологій України (Ханой, СРВ, 2006);
- ▶ Міжнародній виставці винаходів (Белград, Сербія, 2007) — отримано срібну медаль.

Зараз ми плідно контактуємо з Китайським технологічним парком високих технологій м. Цзинань, Новим університетом Лісабона (Португалія) та Національним Центром лазерних технологій В'єтнаму.

— Днями Ви повернулись з Ялти з черговою золотою медаллю. Нагородою відзначено Ваші, як зазначається в дипломі, видатні досягнення в галузі лазерної медицини і лазерної біології.

— Впродовж жовтня ми провели дві Міжнародних науково-технічних конференцій «Фотоніка-ОДС — 2008» (Вінниця) та XXX Ювілейну науково-практичну конференцію «Застосування лазерів у медицині та біології — 2008» (Ялта). Наш університет був співорганізатором обох. У цих конференціях взяли участь вчені з 10 країн світу. У рамках проведення конференцій відбулись засідання круглого столу щодо подальшого розвитку оптико-електронних, лазерних та фотонних технологій для діагностики та терапії. Організаційний комітет ялтинської конференції нагородив мене золотою медаллю. Нагороду вручав президент корпорації «Лазер та здоров'я» академік Анатолій Коробов. А наш університет отримав там диплом за вагомий внесок у розвиток лазерної медицини та лазерної біології. Також відзначена кафедра загальної фізики та фотоники ВНТУ.

Конференція «Фотоніка — ODS 2008»

IV Міжнародна науково-технічна конференція з оптоелектронних інформаційних технологій «Фотоніка — ODS 2008» тривала три дні у нашому університеті. У її роботі окрім наших співвітчизників взяли участь маститі і молоді науковці з Португалії, Росії, Грузії, Канади, Йорданії, Ємену, Малайзії.

Учасники «Фотоніки — ODS 2008»

Тож, послуговувались учені на своєму форумі трьома мовами — англійською, українською, російською. Мета конференції — пропаганда наукових досягнень провідних вчених України і світу у галузі оптоелектроніки та нанотехнологій. Назви секцій — вони ж рекомендовані міністерству освіти і науки України як перспективні напрямки для розвитку української науки:

- 1) оптоелектронні (цифрові) методи і системи для обробки зображень (сигналів);
- 2) системи технічного зору і штучного інтелекту з обробкою і розпізнаванням зображень, просторові модулятори;
- 3) біомедичні оптоелектронні системи і апарати;
- 4) оптоелектронний комп'ютер й інтелектуальні технології в інтелектуальних системах;
- 5) інтегральні, волоконні оптичні системи і оптичні нейронні мережі;
- 6) матеріали і технології оптоелектронних пристроїв і систем;

Гуртом супроти бід

ВНТУ — ДОБРЕ СЕРЦЕ

Платиновий сертифікат ДОБРЕ СЕРЦЕ отримав наш Вінницький національний технічний університет 25 вересня на урочистостях з нагоди відкриття кардіоцентру у Вінницькій міській клінічній лікарні № 1.

3-поміж центральних областей України Вінниччина є лідером не лише за кількістю людей, котрі страждають на ішемічну хворобу серця, але й за смертністю від цієї недуги. Щороку у Вінниці інфаркт міокарда реєструється у 400 осіб, з яких у 300 випадках хворі потребують системного тромболізісу і проведення стентування. В усьому світі інфаркт міокарду попереджають шляхом рентгенологічного обстеження судин. Для цього потрібен ангиограф — лікувально-діагностичний медичний апарат, яким проводять діагностику коронарних судин серця та стентування судин, уражених атеросклеротичними бляшками. Діагностика судин корисна не тільки людям з проблемами серцево-судинної системи, але й усім громадянам після 40 років для запобігання таких хвороб як інсульт та інфаркт.

Благодійна акція «У тебе є серце! Не будь байдужим» стартувала торік у квітні — кошти на придбання такої нагально необхідної і такої дорогої апаратури збирали толокою. Накопили понад два мільйони гривень, яким і здійснили перший внесок фірмі-постачальнику ангиографічної установки. Вартість апаратури — 7,3 млн. грн. Решта грошей виплачуватиметься з міського бюджету впродовж трьох років.

Тепер у Вінниці робитимуть стентування. Раніше на такі операції (введення у звужену судину пружини, аби розширити її стінки) вінничани возили в інститут Амосова у Київ. Операція може обійтись від 2,5 до 13 тисяч гривень, в залежності від важкості хвороби.

Вручаючи сертифікати (золоті, срібні та платинові), міська влада і усі вінничани вшанували тих, хто зробив найбільші внески для придбання апарату.

7) нанотехнології і мікро-лазерні технології, оптичні методи збереження та відображення інформації.

Загалом програма конференції об'єднала 112 доповідей. На пленарному засіданні особливий інтерес викликала доповідь «КVP-перетворення як базова операція розпізнавання образів», яку виголосив заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри лазерної і оптоелектронної техніки нашого університету, доктор технічних наук, професор Володимир Кожем'яко. Захоплено вітали колеги і виступи професора департаменту фізики Нового університету Лісабона Валентини ВАСИЛЕНКО та завідувача кафедри загальної фізики і фотоники ВНТУ, доктора технічних наук Сергія Павлова.

Активну участь у роботі конференції взяли також студенти. До речі, не лише українські, а й іноземні.

Якщо прагнете знати про «Фотоніку — ODS» більше, побувайте на сайті <http://www.photonics-ods.org.ua>

А фоторепортаж Сергія Маркова з конференції тут <http://photo.vstu.vinnica.ua/>

Рівень

У жовтні в столиці відбувся VI Міжнародний водний форум AQUA UKRAINE-2008. Це — найпотужніша виставка з науково-практичною конференцією, присвячена водній галузі в Україні. Взяти участь у цьому представницькому зібранні отримав запрошення завідувач кафедри моделювання та моніторингу складних систем нашого університету, директор Інституту МАД ВНТУ, доктор технічних наук, професор Віталій Мокін.

AQUA UKRAINE-2008

Форум щорічно збирає представників усіх провідних проектних інститутів, які досягли впродовж року певних здобутків з проблем, що пов'язані з водним господарством. AQUA UKRAINE-2008 має не просто наукову, а практичну направленість. Тому представників наукових центрів, котрі займаються фундаментальними задачами, серед учасників не багато. Адже результати їх робіт на практиці впроваджуються дуже повільно. Тож, серед учасників головним чином, проектні організації, експерти ООН і експерти ОБСЄ.

Ключова тематика науково-практичної конференції «Вода і навколишнє середовище» була присвячена Національному політичному діалогу «Адаптація управління водними ресурсами у зв'язку з наслідками катастрофічних паводків». Голоували — представники ОБСЄ і ПРООН та Мінприроди і Держводгоспу України, а також експерти різних міжнародних та керівники українських організацій по боротьбі з паводками. Зауважувалось, що Україна підписала протокол «Вода та здоров'я». Впродовж цього року вивчали показники, які характеризують вплив змін води на стан здоров'я. Це — абсолютно нова концепція, на якій акцентують в Європі. Цікаво: я подібними дослідженнями займався і коли розповів про них, то мене запевнили, що мої напрацювання є дуже актуальними і у наступному році нас чекає співпраця.

Чому мене запросили на цей форум? ВНТУ уже впродовж більше 10 років співпрацює з водогосподарськими організаціями Держводгоспу. Ми починали з Вінницьким облводгоспом ще у 1997-му. За останні 5 років ми створили басейнові геоінформаційні системи великих річок України — для Сіверського Донця, Південного Бугу, Прип'яті, у цьому році — ще для Дністра, Тиси і частини басейну річок Висла і Західного Бугу, які протікають у Львівській області. Якщо відкрити на комп'ютері розроблену нами карту України і мишкою вибрати басейн, то одразу запускається уся система відповідного регіону. Уже візуально видно, що пів території країни охоплено нашими басейновими системами інтегрованого управління водних ресурсів. І найголовніше: нами охоплено більшість басейнів. Звісно, є басейн Дніпра, котрий покриває значну частину території України. А якщо раху-

вати басейни річок, то нами вже охоплено їх більшість. Нагадаю, що нашими автоматизованими системами екоінспекційного контролю стану забруднення довкілля охоплені усі області України, але то є інші системи і використовуються вони підрозділами Держекоінспекції, а не Держводгоспу.

Дніпро — це окремий проект, який вимагає потужнішого фінансування. Басейнову геоінформаційну систему Дніпра ми теж можемо створити. Але фахівці, що займаються Дніпром, за кошти міжнародних організацій зараз розробляють рекомендації щодо змін водного законодавства згідно вимог ЄС. Так звані «метри» інформації щодо Дніпра створюються щороку. Метри інформації, як їх зневажливо називають фахівці-практики з водної галузі, — це коли паперові звіти складені один на одний і у висоту вимірюються метрами. Але реальної комп'ютерної системи для Дніпра, яка б інтегровано збирала усю інформацію басейну і обробляла та виводила б усе в електронному вигляді — немає. Є лише система моніторингу якості вод без прив'язки до карти.

Впроваджувати інтегроване управління водними ресурсами вимагають сучасні європейські та світові директиви. Одним з основних документів у цій галузі є Водна Рамкова Директива Євросоюзу. Вона складена за всесвітніми вимогами, які стосуються розробки планів управління річковими басейнами. Для кожного басейну повинен бути план інтегрованого управління. Але це — лише план, як слід керувати.

Комп'ютерні системи, які ми розробляємо, ще також ведуть поточний моніторинг даних і дозволяють автоматизовано збирати усю інформацію з наявних систем, аналізувати її і надавати у зручному для прийняття рішень вигляді.

Наша презентація усіх дуже зацікавила. Начальник управління водних ресурсів Мінприроди зауважив: «У нас є молодий пан доктор Мокін, добре знаємо його розробки, оскільки давно з нами співпрацюємо. Й надалі співпрацюватимемо, не знижуючи темпів». А експерт з ОБСЄ наголошувала, що треба робити систему по Дністру. Я їй потім кажу: «По Дністру якраз зараз роблю ПС, про яку Ви говорили». Вона: «Ви напевно — Мокін. Виконуйте проект, який робиться спільно з тим, який ви-

Віталій Мокін в експозиції Держводгоспу демонструє свою презентацію фахівцям із Криму (ліворуч від нього — угорська автоматична станція гідрометеоспостережень)

коную я. За вас мені уже розповідала керівник Вашого проекту, казала, що Ви гарно працюєте». Тобто наші замовники з Норвегії (з норвезького підрозділу ООН) співпрацюють з нею, представником ОБСЄ в одному великому проекті.

Після мого виступу на конференції нашими розробками зацікавились фахівці з Криму — керівники Кримського басейнового управління водних ресурсів та відділу водних ресурсів Рескомприроди Криму. Обговорили можливість створення такої ж системи і для них у наступному році. У них чимало напрацювань вже є.

Наступного року за підтримки Держводгоспу створюватимемо геоінформаційну систему Десни, якою живиться м. Київ та декілька областей півночі України. Деснянське басейнове управління водних ресурсів (БУВР) охоплює частину Сумської, Чернігівської та Київської областей.

На форумі познайомився з генеральним директором Укрводпроект. Це — головна організація в Україні, яка займається проектуванням водосховищ, дамб, засобів для боротьби з паводками — усього, щобудеться чи то біля води, чи то на воді, чи то під водою. Мають мережу в різних областях — у нас це Вінницяводпроект. Виявилось, що Укрводпроект проектував мережу водогосподарських об'єктів Закарпаття, а ми робили геоінформаційну систему, куди наносили ці об'єкти — ми в одному проекті паралельно працювали над однією задачею, але наші замовники нас не познайомили. Аналогічно — і в інших проектах. Тут же пан директор запропонував мені у них виступити, щоб якось інтегрувати наші дослідження.

Також познайомився з директором Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту, який теж займається серйозними дослідженнями, оскільки має повний доступ до усіх даних Держгідрометслужби. Мають розробки, подібні до наших, але у нас більша рівень автоматизації та можливості комп'ютерних систем. Зараз ми запровадили нову системну розробку, яка, я впевнений, зацікавить Укрводпроект — вони досі вручну рисують лінійні схеми річок, а наші програмісти роблять так, щоб ці лінійні схеми автоматично створювались по геоінформаційних системах басейнів.

Наша презентація була представлена у секції Держводгоспу України. Виділили мені великий плазмовий монітор. Поряд презентували себе угорці, власне автоматичну станцію гідрометеоспостережень — 40 таких уже стоїть у Закарпатті. Вона автоматично пересилає інформацію через УКХ-діапазон і супутник у кризовий центр кожні 15 хвилин. Тобто автоматично іде збирання усієї інформації в регіоні. В Інтернеті можна цю інформацію переглядати. Спілкувались англійською. Показав їм нашу систему по Тиси. Виявилось, що і фінансування у нас теж споріднене, адже за їх проектом ТАСІС і ми робили Закарпатську ГІС.

Використовуючи найсвіжіші матеріали з виставки, скопійовані там презентації, уже студентам-екологам прочитав лекцію з курсу «Моніторинг довкілля», де показав реальний комплекс споруд, який буде споруджений в Дністрі по боротьбі з паводками, і що вже зроблено в Закарпатті.

Плазмовий монітор в експозиції Держводгоспу зі слайдами презентації розробок ВНТУ

Гідрометеорологи зауважили, що такий величезний паводок в Прикарпатті уже був у 1969 році. Навіть більший — понад 8 метрів сягав рівень води. Тоді ЗМІ це замовчували. І в 1941 році 5,5 метра було підняття, але то був самісінський початок війни — тоді було не до паводків. Тоді не було і водосховищ, які могли б воду зупинити. Цього ж літа водосховища не здатні були спрацювати — малорухливий циклон в одне місце лив три доби. У Закарпатті був цей же циклон, але спрацювали запобіжні заходи — насамперед дамби. Начальник відділу Закарпатського облводгоспу розповідав, показуючи слайди. Приміром, по периметру села насипана земляна дамба висотою 2 метри. Вода йде вздовж дамби, а село хоча й нижче рівня води, але не затоплене. Отож, боротись можна, зменшити наслідки біди можна. У Прикарпатті також був цілий комплекс гідротехнічних споруд, але він розрахований на значно менший рівень води. До того ж деякі дамби ще збудовані за часів Австро-Угорської імперії. Навіть ті, що за часів СРСР — уже застарілі. Зараз зводять комплекс споруд, які дозволять знизити пік паводку, розтягнути його в часі. Була також висловлена важлива думка: паводки в Карпатах трапляються не лише тому, що ліс вирубують. Останнім часом тільки про цю причину і говорять. Паводок 2001-го року спричинило надто швидке танення снігу, а мерзла земля взагалі не всмоктусе вологу. Хоча дерева тримають ґрунт і тоді б не було селів. Отже, повені — це і природний процес, якого не можна уникнути зовсім. Треба підготуватись, побудувати комплекси споруд, які зменшать наслідки можливого паводку. Хоча і боротись з факторами, які підсилюють руйнівну дію паводків теж, звичайно, треба.

У Закарпатті траплялись і нестандартні випадки. В одному селі цигани зумисне зіпсували дамбу, аби їх затопило і їм потім дали грошову компенсацію. Або — будинок побудували у прибережній зоні, яка є зоною ймовірного затоплення. Паводком житло знищилось, а господар, отримавши гроші, знову звів хату на тому ж місці. І його й цього літа знову затопило. Зазначалось, що за кордоном, якщо щось будують у зоні ймовірного затоплення, то страхові компанії відмовляються це страхувати.

У цьому форумі варто і надалі брати участь. Дуже багато цікавого. Оpubлікували мої тези. Хоча подавав українською, самі переклали й видрукували ще й англійською. Передивився презентації, назбирав нових ідей для наукових досліджень та для бакалаврських і дипломних робіт. І всі вони практично-орієнтовані. Я люблю займатись такими розробками, які мають прикладну цінність. А не так — зробив і у шафу поклав. Звичайно, цікаво математикою займатись, це теж приємно, але на цьому не можна зосереджуватись повністю — практичними розробками теж треба займатись.

Віталій МОКІН,
завідувач кафедри ММСС,
директор Інституту МАД ВНТУ,
доктор технічних наук, професор

ЗА 40 РОКІВ 2200 ІНЖЕНЕРІВ-МЕХАНІКІВ

Історія розвитку кафедри металорізальні верстати та обладнання автоматизованого виробництва починається з механіко-енергетичного факультету Вінницької філії Київського політехнічного інституту. Це одна з перших кафедр нашого університету — вона створена у вересні 1968 року.

Перший завідувач кафедри — кандидат технічних наук, доцент Ігор Борисович Матвеев. З 1979-го по 1993-й очолював кафедру Юрій Якович Комісаренко, кандидат технічних наук, доцент.

ри — кандидати технічних наук, доценти Володимир Олексійович Пішенін, Роман Романович Обертюх, Анатолій Олександрович Малярчук. Виросли на теренах кафедри із студентів до кандидатів технічних наук, доцентів Микола Миколайович Вірник, Леонід Клавдійович Поліщук, Юрій Володимирович Булига, Іван В'ячеславович Сестьянов. Це особистості, обізнані не тільки в науці і техніці, але й у культурі, спорті, музиці, мистецтві.

Провідні викладачі кафедри, працюючи з аспірантами та передаючи їм свій багатий досвід, готують собі зміну.

Активно працюють викладачі, співробітники зі створення матеріально-технічної бази кафедри. Незважаючи на скрутне становище, яке нині склалося в машинобудівній галузі, впродовж багатьох років наша кафедра співпрацює з провідними підприємствами Вінниччини, України. Приміром, на базі ТОВ «САРМАТ» діє філія нашої кафедри, де студенти проходять практику і одержують виробничі навички.

Кафедрі металорізальні верстати та обладнання автоматизованого виробництва — 40 років

15 років тому кафедри металорізальних верстатів та проектування обладнання автоматизованих виробництв об'єднали. З того часу кафедрою керує доктор технічних наук, професор Ростислав Дмитрович Іскович-Лотоцький. Впродовж 40 років існування на кафедрі працювали 48 викладачів, 62 співробітники. За 40 років кафедра випустила понад 2200 інженерів-механіків, підготувала 2 докторів наук та 33 кандидатів технічних наук.

Викладачами та науковими співробітниками кафедри опубліковано 12 монографій, 33 підручники та навчальні посібники, 93 методичні вказівки, понад 500 наукових статей, отримано більш, ніж 750 патентів та авторських свідоцтв. Кафедра має наукову школу «Теорія розрахунку і розробки вібраційних процесів та обладнання», яку очолює провідний в Україні науковець цієї галузі, доктор технічних наук, професор Ростислав Дмитрович Іскович-Лотоцький.

Великий вклад у розвиток кафедри внесли ветерани кафедри — кандидати технічних наук, доценти Володимир Олексійович Пішенін, Роман Романович Обертюх, Анатолій Олександрович Малярчук. Виросли на теренах кафедри із студентів до кандидатів технічних наук, доцентів Микола Миколайович Вірник, Леонід Клавдійович Поліщук, Юрій Володимирович Булига, Іван В'ячеславович Сестьянов. Це особистості, обізнані не тільки в науці і техніці, але й у культурі, спорті, музиці, мистецтві.

Теплим, щирим, родинним вдалося святкування 40-річчя кафедри МРВ та ОАВ. Лунала музика, сміх, оплески, були квіти, вітання та спогади. Враженнями ділиться **студентка групи 1МВ-04 Юлія Дзись:**

— Це наше урочисте дійство запам'яється мені назавжди людяністю, справжністю, чудовими виступами викладачів, студентів та гостей. З величезною увагою ми слухали спогади найшанованішого ветерана нашої кафедри, першого її завідувача, нині уже 90-річного Ігора Борисовича Матвеева про часи, коли він навчав студентів не лише бути фахівцями, але й вести здоровий спосіб життя. Усім ветеранам кафедри ми подарували квіти та почесні грамоти на згадку про свято. Зі словами вдячності до викладачів кафедри звернувся її випускник — директор ТОВ «Автоелектроапаратура» Олександр Іванович Ярошовець. Він згадував свою студентську юність, розповів нинішнім студентам і викладачам про здобутки свого підприємства. Студенти, які беруть активну участь в громадсь-

Емоційно, патріотично співали першокурсники — студенти групи 3ТМ-08 свою фахову пісню «Інженери»

Перший завідувач кафедри — кандидат технічних наук, доцент, нині уже 90-річний Ігор Матвеев

кому житті ІНМТ, відмінно навчаються, мають спортивні здобутки, отримали грамоти. Мені дуже приємно, що на нашій кафедрі така велика кількість студентських талантів!

Прекрасною, мелодійною, захоплюючою була пісня у виконанні під акомпанемент гітари нашого викладача Леоніда Клавдійовича Поліщука, який має справді солов'їний голос. Він така талановита і щедро обдарована природою людина!

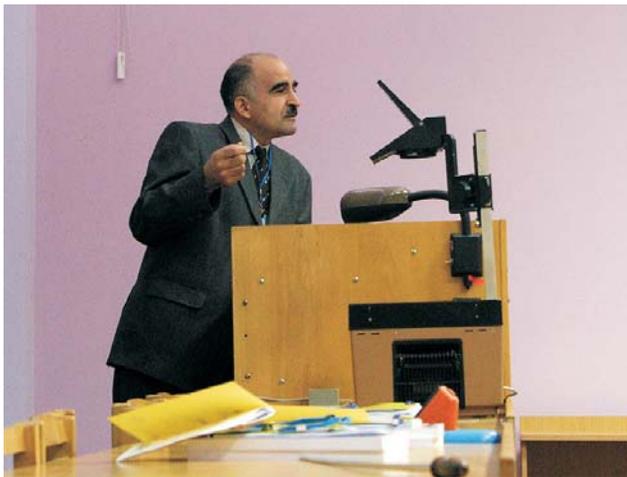
Чудово танцювали вальс першокурсники Інна Коханко та Андрій Айхерт. А студент групи 1МВ-05 Євген Зиков професійно виконав музичну композицію. Дуже зворушливо, емоційно, патріотично співали першокурсники — студенти групи ЗТМ-08 пісню «Інженери».

Хочу подякувати всім, хто прийшов на наше свято 40-річчя кафедри, хто розділив з нами нашу радість. Я дуже хочу, щоб ще не один ювілей кафедри ми святкували разом та ніколи не забували викладачів кафедри, які щедро сіють у наші душі «розумне, добре, вічне».

Юлю підтримує її одногрупник **Андрій Мамчур**:

— Неабияке враження на мене справив Ігор Борисович Матвеев. Він виховав учнів, що стали високопрофесійними викладачами, які унаслідували та удосконалили його наукові ідеї. Насамперед це нинішній завідувач нашої кафедри д.т.н., професор Ростислав Дмитрович Іскович-Лотоцький. Зворушливим був виступ старости групи 4ТМ-72, а нині доцента кафедри Леоніда Клавдійовича Поліщука, який несподівано для багатьох із нас, студентів, завершив його піснею. Як він устигає навчати студентів, плідно займатися науковою діяльністю, роблячи винаходи, займатися спортом, музикою та ще й бути турботливим батьком? Ми, студенти, ще довго після закінчення урочистостей ділились приємними враженнями від святкової зустрічі з викладачами, ветеранами кафедри, її випускниками.

*Світлина кандидата технічних наук,
доцента Анатолія Малярчука*

*Доповідь на пленарному засіданні виголошує доктор технічних наук,
професор Алекпер Алієв (Бакинський державний університет)*

Науковий форум

З 7 по 11 жовтня у нашому університеті проходила VI міжнародна науково-практична конференція «Інтернет-Освіта-Наука — 2008». Під час «ІОН-2008» укладено угоди про співпрацю ВНТУ з Політехнічним інститутом Браганкі (Португалія), Ризьким технічним університетом (Латвія) та Бакинським державним університетом (Азербайджан).

Аби підписати договір про співробітництво з ВНТУ до Вінниці на «ІОН-2008» особисто приїхав президент Політехнічного інституту Браганкі пан Жоао Сабрінхо Тейксейра.

Загалом на конференцію подано 162 доповіді від 258 авторів з 14 країн світу — Україна, Німеччина, Росія, Румунія, Болгарія, Грузія, Данія, Греція, Бельгія, Франція, Ізраїль...

Під час конференції працювали 8 секцій.

Традиційно «ІОН-2008» мав окрему програму презентацій та майстер-класів. Презентації з тематики CRM-систем проводили представники компанії «Інком». Майстер-класи з психологічних проблем — Максим Реутський (Дніпропетровський гуманітарний університет), а з дистанційної освіти — Володимир Кухаренко (НТУ «ХПІ»).

У межах конференції відбувся університетський день SunMicrosystems, творця найпоширенішої сьогодні мови програмування Java, який лише втретє проводився в Україні. Учасники конференції і наші викладачі та студенти отримали змогу ознайомитися під час двох семінарів та чотирьох лекцій з освітніми програмами компанії, з операційною системою Solaris, середовищем розробника NetBeans для розробки застосувань на мові Java, з перевагами та недоліками вільно розповсюдженого програмного забезпечення. Спеціально для проведення семінарів з Санкт-Петербурга прибув Сергій Пікалев — начальник відділу розробки програмного забезпечення Центру Високих Технологій SunMicrosystems.

Зокрема слід відзначити активну участь у конференції студентів та аспіратів нашого університету: окрім того, що були співавторами 32-х доповідей, брали діяльну участь у секційних

«ІОН-2008» ВІДБУВСЯ. ГОТУЄМОСЬ ДО «ІОН-2010»

засіданнях. Отож, серед кращих секційних доповідей відзначено шість виступів, співавторами яких були студенти та аспіранти ВНТУ.

За день до початку роботи «ІОН-2008» усі доповіді були виставлені на сайті видавництва ВНТУ. Усім учасникам під час конференції та семінарів ми забезпечили доступ до Інтернет. А мультимедійні проектори дали можливість презентації доповідей на найсучаснішому рівні.

Для учасників «ІОН-2008» організували двогодинну екскурсію залами художніх музеїв ЦК і ВС ВНТУ та дві автобусні екскурсії: Вінницею та поїздку до Уманського дендропарку «Софіївка». За це вдячність спонсорам — компанії SunMicrosystems, Sitronics та CDM.

Слід окремо відзначити велику організаційну роботу, яку виконали студенти четвертого та п'ятого курсів кафедр інтелектуальних систем та програмного забезпечення.

Гості університету відзначили високий рівень організації конференції. Тож, варт погодитися з висновком заключного засідання конференції щодо доцільності проведення у 2010 році сьомої конференції «Інтернет-Освіта-Наука — 2010».

*Володимир МЕСЮРА,
кандидат технічних наук, доцент,
координатор конференції «ІОН-2008»*

ЗА УНІВЕРСИТЕТ, ВІЛЬНИЙ ВІД ТЮТЮНОВОГО ДИМУ!

Наказом ректора Бориса Мокіна наш Вінницький національний технічний університет з 1 жовтня оголошений вільним від тютюнопаління. А заборона курити цигарки не лише в приміщеннях, а й на території навчального закладу внесена в правила внутрішнього розпорядку університету та в правила проживання в студентських гуртожитках.

Передбачене досить жорстке покарання до затятих курців-порушників — як для студентів, так і для викладачів.

Аби дієво протидіяти палінню, підвищити ефективність виконання указу президента України, наказу міністра освіти і науки України та виконавчого наказу ректора ВНТУ щодо боротьби з тютюнопалінням, як одним із найвпливовіших факторів втрати здоров'я, підтримуючи ініціативу Національного університету «Києво-Могилянська академія» та виконуючи рішення ректорату ВНТУ від 22 вересня 2008 року і рішення Ученої ради університету від 25 вересня 2008 року,

з 01 жовтня 2008 року не лише приміщення, але і вся територія Вінницького національного технічного університету оголошена вільною від тютюнопаління, а заборона палити цигарки на території університету внесена в правила внутрішнього розпорядку університету та в правила проживання в студентських гуртожитках.

Як покарання за порушення правил внутрішнього розпорядку щодо заборони палити цигарки на території університету визначено:

— для студентів:

непоселення в гуртожиток на наступний термін;

непризначення стипендії на наступний триместр;

непризначення матеріальної допомоги;

ненагородження премією за успіхи в навчанні, наукових дослідженнях чи спортивних змаганнях;

нерекомендація до отримання стипендії президента, уряду або парламенту;

нерекомендація до переведення з контрактної форми навчання на бюджетну навіть при наявності усіх інших сприятливих характеристик;

нерекомендація до оздоровлення в санаторії-профілакторії та спортивно-оздоровчому таборі університету,

відмова в наданні пільгових путівок для оздоровлення в санаторіях за межами університету;

відмова у наданні відряджень для участі в стажуванні за кордоном або в науково-технічних конференціях і олімпіадах;

відмова в роботі за сумісництвом з оплатою в науково-дослідній частині університету та в інституті інтеграції навчання з виробництвом;

— для працівників:

нерекомендація до участі в конкурсі на заміщення посади на наступний термін;

відмова в роботі за сумісництвом або на умовах погодинної оплати праці як для виконання навчального навантаження, так і для виконання наукових досліджень;

нерекомендація на вищу посаду;

відмова в продовженні роботи в університеті на будь-якій посаді після виходу на пенсію наукового працівника;

відмова в наданні матеріальної допомоги на відшкодування витрат при успішному захисті дисертації в установлений термін;

відмова в призначенні надбавки до окладу на наступний термін;

нерекомендація до оздоровлення в санаторії-профілакторії та спортивно-оздоровчому таборі університету, а також на університетській базі відпочинку в Саках;

відмова в наданні пільгових путівок для оздоровлення в санаторіях за межами університету;

відмова в наданні відряджень для участі в науково-технічних конференціях.

Основними органами, які визначають ступінь покарання за порушення заборони тютюнопаління на території ВНТУ є Рада з виховної роботи університету та ректорат.

Як докази, що засвідчують порушення заборони тютюнопаління на території ВНТУ, з поміж іншого є кадри систем відеоспостереження, які встановлені в корпусах університету і на його території.

ВНЗ України приєднуються до «Маніфесту українців проти паління»

За даними Коаліції громадських організацій і ініціатив «За Україну, вільну від тютюнового диму» в Україні курять 67 % чоловіків (найвищий показник серед країн Європи) і 20 % жінок (найвищий показник серед країн СНД). Палити наші підлітки починають з 11 років.

95 % осіб з неопластичними (онкологічними) поразками легенів і бронхів, є курцями. З тих, що залишилися 5 відсотків – 95 % онкологічних хворих – пасивні курці. Це люди, які самі не палять, але знаходяться в постійному і тривалому контакті з курцями в побуті або на роботі.

Якщо людина серйозно вирішила кинути палити, вона це може зробити і сама. **НИКОТИНОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ НЕМАЄ, БАЖАННЯ ПАЛИТИ – ТІЛЬКИ В ГОЛОВІ!** Кинути палити можна за 5 секунд – досить побачити легені померлого курця.

Короткочасність життя ми не отримуємо, а створюємо самі.

Сенека

Шановний Борисе Івановичу!

Міжнародна громадська організація «Кампанія за майбутнє без куріння» та Коаліція громадських організацій та ініціатив «За вільну від тютюнового диму Україну» вітає Ваше рішення щодо стовідсоткового звільнення території ВНТУ від тютюнового диму.

Ваш наказ про заборону куріння є зразком впевненої політики, покликаної уберегти студентів від негативних наслідків тютюнокуріння та попередити появу нових курців. ВНТУ поповнив список провідних університетів світу, в яких вільне від отруйного тютюнового диму повітря стало нормою.

Сподіваємося, що Ваш позитивний приклад також надихне й інших ректорів ввести аналогічні правила у своїх закладах і приєднатися до «Маніфесту проти куріння» (www.manifest.kiev.ua), який разом з Вами підтримало уже понад 100 відомих українців.

Ми впевнені, що Ваш наказ припинить негативну тенденцію зростання кількості молодих курців, і студенти ВНТУ не лише не починатимуть палити, а навпаки – ті, хто курив до вступу у ВНТУ, позбудуться цієї згубної залежності.

Дякуємо за вияв дбайливого ставлення до здоров'я студентів та працівників!

З повагою,

Ганна ГОПКО, координатор проектів Кампанії «За майбутнє без куріння»,

Наталія ТОРОПОВА, регіональний координатор Кампанії «За майбутнє без куріння»

Знаходимо таланти!

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА «Студентська осінь – 2008»

Традиційним у нашому університеті стало проведення на початку жовтня конкурсу художньої самодіяльності серед першокурсників. Цьогорічна, уже восьма «Студентська осінь» була надзвичайно барвистою та вражальною на студентські таланти.

Першокурсники кожного навчального інституту представляли свою власну концертну програму. Учасники виконували народні та авторські пісні, відомі естрадні композиції, грали на гітарі, флейті, сопілці, баяні, ударних інструментах. Наша юнь виконувала на досить високому рівні й складні класичні твори відомих композиторів.

Студенти інститутів АЕКСУ та БТЕГП побудували свої виступи у вигляді театрального дійства, надавши можливість глядачам та уболівальникам вкотре насолодитись переглядом уривків з улюблених кінострічок «12 стільців» та «Іван Васильович змінює професію». Не можу не відзначити високий рівень артистизму ведучих концертної програми Інституту АЕКСУ Максима Татарчика та Михайла Чуркіна, які блискуче зіграли Остапа Бендера та Кісу Воробьянінова. Виступ Інституту БТЕГП розпочався з пісні «Звенит январская вьюга», яку виконала студентка групи ЗБ-08 Анастасія Бойко. З перших же хвилин свого виступу вона просто підкорила усіх глядачів, уболівальників та членів журі своєю чарівністю, вмінням триматись на сцені, чудовими вокальними даними та сценічними здібностями.

Надзвичайно оригінальним та незвичним, на думку журі, виявився танець «Night Shadows» у виконанні студентів ІНТКІ. А студенти Інституту машинобудування та транспорту крім чудового вокалу та хореографії, подарували глядачам гумористичну міні-сценку «Як виховувати дитину» у виконанні Станіслава Білика та Рома-

Міні-сценка «Як виховувати дитину» у виконанні Станіслава Білика та Романа Батюка (ІНМТ)

Ведучі конкурсної програми ІНРТЗП Ксенія Постемська та Юрій Фесенко

на Батюка, а також неординарний показовий виступ з техніки бойового мистецтва карате.

Концертна програма Інституту МЕЕЕК була повністю у римованій формі. Вразив виступ Ярослава Стеценка, який, не маючи музичної освіти, виконав попури на баяні на такому високому і не буде перебільшення сказати – професійному рівні, що глядачі ще довго не відпускали його, винагороджуючи оплесками. До того ж незвичності програми додали колоритні виступи наших іноземних студентів, зокрема китайців. Приємно відзначити, що саме «Студентська осінь», яка спрямована на розвиток художнього смаку та

формування духовного світу молоді людини, об'єднує та здружує між собою не лише першокурсників-українців, але й іноземців. Наш конкурс набуває інтернаціонального характеру.

Родзинкою концертної програми Інституту ЕЕЕМ був неординарний, видовищний та надзвичайно цікавий відео-ролик. Керівництво інституту цілком може використовувати його як агітаційний матеріал, щоб допомогти нашим абітурієнтам визначитись із вибором майбутньої професії і, врешті решт, надати перевагу ІНЕЕЕМ.

Приємно вразив виступ студентів групи 1ТК-08 Інституту РТЗП, які за досить короткий час навчання встигли не лише подружитись, але й створити власний рок-гурт. Отже, проблему організації свого студентсько-го дозвілля частково вирішили.

Насамкінець члени журі подякували учасникам за подароване свято та побажали конкурсантам якнайбільше перемог, творчих звершень та наснаги. Але хоча виступи усіх інститутів були яскравими та видовищними, змагання є змагання...

Отже, цього року п'єдестал розподілився так:

I місце – Інститут машинобудування та транспорту;

II місце – Інститут будівництва, теплоенергетики та газопостачання;

III місце – Інститут менеджменту і екології та економічної і екологічної кібернетики.

Анна ПІСКЛЯРОВА,
проректор з виховної роботи ВНТУ

Цар Іван Грозний (Сергій Бурій) і Шурик (Анатолій Шинкаренко) від ІНБТЕГП

ВОНИ УСЛАВИЛИ УКРАЇНУ

14 жовтня в день Святої Покрови у конференцзалі нашого Вінницького національного технічного університету відбулася науково-просвітницька конференція, присвячена Дню українського козацтва. Кафедра українознавства, політології і права як організатор конференції запросила на захід першокурсників інститутів ЕЕЕМ, РТЗП, АЕКСУ.

Із змістовними науково-просвітницькими доповідями на конференції виступили доценти кафедри УПП Алла Пономаренко та Людмила Громова. Доцент Пономаренко яскраво та переконливо розповіла студентам про причини виникнення українського козацтва, особливості формування нової суспільної верстви, акцентувала на заснуванні Запорозької Січі, її устрої, формуванні демократичних традицій січового товариства.

Доцент Громова у своїй доповіді зосередила увагу на ролі, яку відіграло козацтво в історії українського народу. Як відомо, українське козацтво фактично взяло на себе функцію захисту південних кордонів України від набігів татар та турок, становило ядро всіх повстанських армій, які в різний час вступали в боротьбу за національне визволення України від польсько-шляхетського гніту, сформуло демократичні засади устрою майбутньої гетьманської держави.

У своїй доповіді Людмила Прокопівна детально описала озброєння козаків та їх військову тактику. Щоб зробити розповідь яскравою та наочною, використали фрагменти з фільму польського режисера Єжі Гофмана «Вогнем і мечем» — битва на річці Жовті Води та облога Збаража.

Попри те, що фільм Єжі Гофмана, знятий за романом польського письменника Генріка Сенкевича, важко вважати історичним (має велику кількість перекирчувань історичних фактів), польський режисер вважається майстром батальних сцен. Тому окремі фрагменти його фільму були використані в якості наочного посібника з історії Визвольної війни українського народу середини XVII ст.

На завершення конференції провели вікторину. На екрані у вигляді презентації демонструвалися клейноди козацького війська, портрети видатних козацьких ватажків, окремі епізоди бойових дій, зокрема, оборони Вінниці в 1651 році. Студенти із задоволенням демонстрували свою обізнаність в історії козацтва. За правильні та змістовні відповіді вони отримували жетони на певну кількість додаткових балів з історії України.

Думається, що конференція не залишила байдужим нікого з присутніх. Студенти змогли ще раз переконатися, що козащина — доба небаченого піднесення народного духу, видатних військових та державних діячів — будівничих національної державності, які уславили Україну, зробили її званою у всьому світі.

Інна ГОЛОВЧЕНКО,
лаборант кафедри українознавства, політології і права

Це йдуть часи калагатії?

Станси

Це йдуть часи калагатії?
Немовби... йдуть... Але – куди?
Таки від нас? А при надії
лиш наші покритки... суди?

О наші слізни Катерини!
Услід їм... слізни кобзарі.
Сліз Ніагара рине, рине
і денно, й ношно, й... на зорі.

Сліз Ніагара рине, плється
то зверху вниз, то... навпаки?
Над нею й жайворонки в'ється,
й Шевченко, й... Коновалюки?

Вкраїно, мамо сурогатна,
заробиш лоном на пропій?
Бездумна, аж... кало-кагатна
в епосі хтивих ентропій?

Хоч мама лоном заробляють,
синки веселі: «Будьмо! – Гей!»,
п'ють сурогати й запивають
не іншим чим в чаду «ідей».

Колись «Жлоби дніпропетровські!»
Голота кинула, Любов,
і в Київ кинулась... (жлобовський?),
як з Дніпрогесу – сторчголов.

Колись з Одеси... той та інший...
Той – у Москву, той – в Тель-Авів...
А хто з них став собі рідніший,
хто під мамоною вцілів?

Донині з Києва та Львова
«беруть» Москву, «беруть» Париж,
Нью-Йорк «беруть»... А де замова
(узвзявши) від моральних гриж?

«За ньєнки натуральне лоно!» -
незрідка наддніпрянський тост
лунає хвацько-безборонно,
і струнчаться синочки впрост.

Де «Будьмо! – Гей», там зверхнє «Гої!»
все нависає та висить.
Хоч «гої» пишуться в Герої,
під орденами серце спить.

Вкраїно-ненько, людська нянько,
сопливці Рима і Москви
тебе простають - «наізнанку!» -
в години жайвора й сови...

Це йдуть часи... Чи... зупинились?
Що, розвернулись... та й... ідуть?!
В часах цих многі й розчинились,
а наша ж... є ще каламуть?

Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ

СПОРТ

ВИГРАЛА «БРОНЗУ»! БАЖАЄМО «ЗОЛОТА»!

На VII Міжнародному турнірі із самбо, який водночас є етапом Кубка світу, наша Тамара Карапетян, здобула III місце.

Цей турнір на призи генерала, заслуженого майстра спорту Росії Асламбака Аслаханова відбувся у Москві, в палаці боротьби. За перемогу змагалися спортсмени 20 країн. Від кожної держави по два склади, лише РФ виставила чотири. У кожній ваговій категорії по 20 спортсменів. Викладач кафедри фізичного виховання нашого університету, недавня випускниця ВНТУ Тамара Карапетян виступала у вазі до 48 кг. Вигравши на цьому турнірі «бронзу», нині дівчина готується на Чемпіонат світу, який проходить у листопаді в Санкт-Петербурзі.

Тож, щиро зичимо Томі нових перемог!

ТРЕТІЙ У ЄВРОПІ

На чемпіонаті Європи з універсальної боротьби II і III місця п'єдесталу пошани здобули студенти нашого університету – Сергій Гнесь та Сергій Остапчук. Змагання відбувались у Медіні (місто Російської Федерації).

З одним із Сергіїв, «срібним» призером Європи, п'ятикурсником Інституту МЕЕЕК, часопис уже знайомив своїх читачів («Імпульс» № 2 за лютий 2008 року). Нині наш співрозмовник «бронзовий» Сергій – Остапчук, дружок курсник Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання (група ІБ-07).

– Спортом займаюся з раннього дитинства. Живу за принципом: «У здоровому тілі – здоровий дух». Безпосередньо ж боротьбою захопився у п'ятнадцять років.

– Вочевидь, виснажливими були для тебе ці змагання, адже аби перемогти на такому рівні – стати третім у Європі – довелося докласти чимало зусиль?

– Серед учасників чемпіонату було 15 майстрів спорту, 20 кандидатів у майстри спорту та 60 першорозрядників. Довелося добряче попрацювати над системою підготовки до майбутніх поєдинків – не залежно свято це чи будень, у спортивній залі проходили усі вільні години.

– Кому ти насамперед завдячуєш своїм успіхом?

– Своєму тренеру Віталію Петровичу Вдовкіну, завдяки мудрим порадам та настановам якого я зумів вийти на сьогоднішній спортивний рівень. Щиро вдячний своїм батькам, які прищепили мені любов до спорту. Адже саме вони є для мене найпершими порадниками, з якими можна розділити радість перемоги та смуток поразки. Вдячний своїм друзям, які завжди готові мене підтримати. І, звичайно, вдячний долі, що вона дала мені шанс випробувати свої сили на такому високому рівні.

– Допомогли ці змагання тобі знайти нових друзів?

– Так. Познайомився з прекрасними людьми з різних країн Європи. І я сподіваюся, що кордони не стануть на заваді нашій дружбі, адже усіх нас поєднує щира любов до великого спорту.

– Маючи неабиякі спортивні здібності, чому вирішив поєднати своє життя з технічною професією інженера-будівельника?

ра-будівельника?

– У людині все має бути красивим: і душа, і тіло. Проте, краса людини – мінуща, краса мистецтва – вічна. Люди можуть не пам'ятати обличчя митця, не пам'ятати його прізвища, проте творіння його рук пам'ятатимуть доти, доки житимуть його роботи. А чи є щось довговічніше та прекрасніше монументальних споруд, виготовлених з каменю та цегли?

Я давно мріяв здобути саме цю професію, оскільки ще з шкільного віку мені подобалося створювати проектувати та займатися їх виготовленням. Тепер, коли мені пощастило стати студентом одного з найкращих технічних університетів нашої держави, де я маю можливість на високому професійному рівні опанувати обраний мною фах, я з задоволенням втілюю у життя свої юнацькі мрії, які тепер стали моєю майбутньою спеціальністю.

– Які настановчі слова варт сказати спортсменам, які поки ще не досягли такого високого професійного рівня і перемог?

– Спорт – це не забава під настрій. Це насамперед щоденна виснажлива праця. Тому хочу побажати впевнено йти до своєї мети, не зупиняючись на досягнутому. Займатися на лише гартування тіла, а й виховувати у собі вольовий характер, який допоможе досягти вагомих спортивних висот. І, звичайно, наполегливо працювати, адже праця – запорука успіху.

**Спілкувався Валерій ГРАНЬК,
студент групи ЕПА-07 Інституту ЕЕЕМ**

КУБОК РЕКТОРА ВНТУ З ФУТБОЛУ – ЧЕМПІОНАТ СВІТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

Переможець турніру – збірна Інституту ЕЕЕМ

Впродовж тижня на університетському стадіоні кипіли футбольні пристрасті. Матчі II Кубка ректора ВНТУ стали неабиякою подією у спортивному житті області. Так в масштабах держави подібні змагання більш ніде не проводяться.

*Це не бабине літо –
Парубоцька це осінь.
Це футбол математиці
Друг, товариш і брат:
Це м'ячі, як планети,
Не пізнані досі,
Інтегрально дзвенять,
еліптично летять.
Через юність м'ячі
Долітають у зрілість –
Так було, буде так
До останніх сивин.
Вічне свято життя!
Ми на ньому зустрілись!
Вічний Кубок Жаги
Переможних хвилин.*

Автор поезії – кандидат філологічних наук, доцент кафедри КСПП нашого університету, член Національної спілки письменників України і щирий поціновувач футболу Михайло Стрельбицький. Тож, наш футбольний турнір відображено і в літературі. Та й студенти, аби підтримати команду свого інституту, напередіб змагались у віршованні – самовіддано вигукували салогани й речитативи власного виробництва.

ПРИЗИ З РЕКТОРСЬКОЇ ЗАРПЛАТИ

– Згадую свою студентську юність, коли так як і ви виходив на стадіон у своєму університеті. Я грав за його збірну, окрім того трішки пограв за Криворізький «Кривбас», він тоді ще називався «Гірник», – звертається до спортсменів ректор нашого ВНТУ, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, академік АПНУ Борис Мокін. – Коли перестав грати, любити футбол не перестав. Тому із задоволенням започаткував ці наші змагання і надалі їх підтримуватиму. Оскільки університетська казна не дозволяє вас фінансово винагороджувати, тому вирішив із власної зарплати матеріально заохочувати переможців. Але головне ваш спортивний дух і ваше прагнення перемогти. Я вболіватиму за красиву гру. Буду радий побачити у фіналі дві найсильніші команди, які покажуть гру не згірш, аніж демонструють українські футболісти у вищій лізі. Серед вас є іноземні студенти. Отож, у нас першість університету,

Кубок ректора як Кубок світу з футболу. Чим не чемпіонат світу серед студентів!

Успіху на футбольному полі бажаю гравцям заступник голови Вінницької обласної федерації футболу, арбітр національної категорії Ігор Павленко. І пообіцяв всіляко сприяти у проведенні турніру. Не лише арбітражем. На початок подарував від ОФФ футбольний інвентар – кутові прапорці європейської якості. Головний суддя змагань, завідувач кафедри фізичного виховання ВНТУ Анатолій Голубович одразу ж їх приладнав на полі. А перший заступник голови ОФФ, майстер спорту Семен Ханук зауважив:

— Мені як випускнику Вінницького «політеху» приємно вручити подяку ректору моєї алма-матер за вагомий внесок у розвиток студентського футболу Вінниччини, відданість спорту, активну життєву позицію. ВНТУ є лідером розвитку футболу в нашій області серед навчальних закладів. І в цьому величезна особиста заслуга Бориса Івановича.

Варт нагадати, що і сам голова Вінницької ОФФ Ігор Гатаулін колишній студент-енергетик нашого ВНЗ, нині майстер спорту, заслужений тренер України.

Голова комітету з фізичної культури та спорту Вінницької міської ради Сергій Краєвський та його заступник Олександр Білинський теж

подякували нашому ректору за вагомий внесок в справу розвитку спорту та вручили медаль комітету за вагомі досягнення в розбудові фізичної культури.

Нині, як і торік в матчах I Кубка ректора, на поле вийшли 8 збірних команд науково-навчальних інститутів – понад 200 футболістів. Гра «на виліт» – за системою з вибуванням після першого програву.

Основна мета змагань – популяризація та піднесення престижу футболу, сприяння оздоровленню молоді, визначення кращих команд та виконавців. А також оновлення складу команди ВНТУ «Політехнік» для успішного виступу в змаганнях Універсіад області та України (квітень-травень).

ПОБАЖАННЯ ЗБУВАЮТЬСЯ

Переможці поєдинків

Інститут БТЕГП: Інститут МЕЕЕК = 2:0;

ІнМАД: ІнАЕКСУ = 0:9;

ІнРТЗП: ІнМТ = 1:1 (4:5 пенальті);

ІнІТКІ: ІнЕЕЕЕМ = 0:4 зустрілись у півфіналі.

Результат 1/2 фіналу:

ІнБТЕГП: ІнАЕКСУ = 0:0 (3:4);

ІнМТ: ІнЕЕЕЕМ = 0:0 (2:4).

У вирішальному двобої зійшлися збірна Інсти-

Спортивний клуб ВНТУ нагородив пам'ятною медаллю ректора ВНТУ Бориса Мокіна за вагомий внесок у розвиток футболу

Диплом кращого бомбардира турніру отримує Борис Ерера-Вітюк, який став і кращим гравцем II Кубка ректора ВНТУ

туту автоматики, електроніки та комп'ютерних систем управління й фіналісти I Кубка ректора ВНТУ з футболу, команда Інституту електроенергетики та електромеханіки. На футбольному полі закипіла напружена спортивна боротьба. Хлопці демонстрували і бійцівський характер, і жагу до перемоги, і пристойний рівень технічної та тактичної підготовки.

Торік, вітаючи володаря I Кубка ректора ВНТУ з футболу, команду Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання, ректор побажав перемоги у Другому Кубку енергетикам. І його побажання збулися. ІнАЕКСУ: ІнЕЕЕЕМ = 1:3

Кожному гравцеві команд-фіналістів ректор університету за традицією вручив медаль з вигравіюванням «Кубок ректора ВНТУ-2008» – переможцям «золоту», їхнім суперникам «срібну».

Команда енергетиків, яка здобула Кубок ректора, одержала від очільника університету грошовий подарунок – 1300 гривень.

А збірна інституту АЕКСУ – сувенірний кубок і 700 гривень.

Нагороди отримали і кращі виконавці II традиційного Кубка ректора ВНТУ. Ними стали:

воротар – Микола Савчук, студент Інституту МТ,

захисник – Віталій Бондаренко, ІнАЕКСУ,

півзахисник – Вадим Капецький, ІнАЕКСУ,

атакуючий півзахисник – Володимир Голуб, ІнМТ,

бомбардир – Борис Ерера-Вітюк,

кращий гравець – теж Борис Ерера-Вітюк, ІнЕЕЕЕМ.

Окрім дипломів хлопці одержали ще й солодкі подарунки від студентського профкому.

ЧЕМПІОНАТ ФУТБОЛІСТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ

Чотири дні – з 29 вересня по 2 жовтня тривав традиційний футбольний чемпіонат першокурсників нашого університету.

Кожна з команд, без перебільшення, продемонструвала високу майстерність та справжній професіоналізм гри. Проте кульмінацією став фінальний матч, у якому своїми силами мірялися команди Інституту електроенергетики та електромеханіки та Інституту інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії. І хоча команда ІнЕЕЕЕМ з самого початку зуміла прибрати ініціативу до своїх рук, тим самим чітко продемонструвавши суперникам, що налаштована тільки на перемогу, напруга не спадала аж до фінального свистка. Але навіть відчайдушне намагання команди ІнІТКІ змінити ситуацію на свою користь, не змогло зупинити енергетиків на шляху до такої омріяної перемоги.

ІнЕЕЕЕМ : ІнІТКІ = 2:1.

Не менш хвилюючим моментом стала і сама церемонія нагородження, де окрім командних були присвоєні і особисті номінації. За рішенням компетентного журі **найкращим бомбардиром матчу визнано студента групи 3Е-08 ІнЕЕЕЕМ Олександра Борячука, найкращим півзахисником – студента групи 5Е-08 ІнЕЕЕЕМ Майка Хаппі, найкращим захисником – студента групи 2ЕМ-08 ІнЕЕЕЕМ Артема Потапова, найкращим голкіпером – студента групи 1КМ-08 ІнІТКІ Володимира Сабадаша.**

Для прихильників футболу цей турнір видався надзвичайно цікавим дійством, переповненим інтриг та емоцій.

Валерій ГРАНЯК,
студент групи ЕПА-07 Інституту ЕЕЕМ

НЕ СТАНЬ ОБ'ЄКТОМ ТОРГУ!

Торгівля людьми є одним з видів насильства. Цей злочин має історичне коріння, але наприкінці ХХ століття він набув форми сучасного рабства.

Вперше термін «біле рабство» з'явився, коли більшість країн Європи підписали в 1904 році Міжнародну Угоду щодо боротьби з цим явищем.

Основні елементи в акті торгівлі людьми:

- ♦ обман;
- ♦ насильство;
- ♦ боргова кабала;
- ♦ експлуатація заради корисливої мети.

Об'єкт злочину «торгівля людьми» – будь-яка особа, незалежно від статі та віку:

- чоловіки – для експлуатації,
- діти – для використання в жебрацтві,
- будь-які особи – для вилучення та трансплантації органів.

Метою торгівлі жінками можуть бути:

- ♦ примусовий шлюб;
- ♦ примусова праця;
- ♦ народження дитини на замовлення;
- ♦ використання в легальному та нелегальному сексуальному бізнесі.

З яких країн здебільшого вивозять жінок?

Пострадянські країни з слабкою економікою, зокрема Україна.

Куди?

Туреччина, Греція, Кіпр, Італія, Іспанія, Боснія, Герцеговина, Угорщина, Чехія, Хорватія, Німеччина, Об'єднані Арабські Емірати, Сирія, Китай, Нідерланди, Канада, Японія.

КОРИСНІ ПОРАДИ

Перед тим, як відгукнутися на привабливе оголошення в газеті

- ▲ переконайся, що особа (агенція), яка запрошує тебе на роботу за кордон, працює легально і має ліцензію;
- ▲ поцікався в посольстві тієї країни, куди ти збираєшся, про можливість такого працевлаштування;
- ▲ уважно перечитай контракт, який тобі пропонують (він повинен бути написаний зрозумілою тобі мовою);
- ▲ залиши своїм близьким детальну інформацію про

місце, де ти працюватимеш (адреса, телефон, ім'я роботодавця), а також копію свого закордонного паспорта;

- ▲ знайди номери телефонів посольств України за кордоном, у випадку погроз, примусу чи шахрайства звертайся до цих установ по допомогу;
- ▲ пам'ятай, що елементарне знання іноземної мови зробить твоє перебування в цій країні спокійнішим та допоможе в скрутному становищі.

Усіх запрошуємо взяти участь у соціологічному опитуванні «Торгівля людьми» на сайті лабораторії соціологічних досліджень ВНТУ <http://www.socio-lab.osvita.com.ua> Тут ви можете також ознайомитись з результатами дослідження.

Якщо тобі потрібна підтримка чи консультація, звертайся за такими адресами та телефонами:

Консультація психолога ВНТУ (ауд. 2361) **59-81-38**

Вінницький міський центр соціальних служб для молоді **35-60-64**
вул. Соборна, 59, к.711

Телефон довіри (Київ, щодня з 9.00 до 21.00 **0-800-500-21-80** безкоштовно)

Міжнародний жіночий Правозахисний центр
«Ла Страда – Україна» **8-044-224-04-46**

Відділ по боротьбі зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми
Управління карного розшуку УМВС України у Вінницькій області **21-38-08 21-33-88**

**Твій ПАСПОРТ належить тільки тобі!
Нікому НЕ ВІДДАВАЙ його!**

Лариса КОСАРСЬКА,
завідувач лабораторії
соціологічних досліджень ВНТУ, психолог

Редколегія:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)

І. П. Зянько
(редактор)

П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)

Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)

Б. І. Мокін

С. В. Юхимчук,

М. П. Свіридов,

Л. І. Волхонська,

В. Г. Лисенко,

Т. С. Криклива,

М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
21021, м. Вінниця

Телефони:
внутрішній — **22-68**
з міста — **59-82-68**

E-mail:
impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник

Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, кімн. 114, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — *Тетяни Крикливої*
Олени Кушнір

Світлини — *Сергія Маркова*

Підписано до друку 24.10.08. Формат 29,7×42 1/2.
Наклад 625 прим. Зам. № 2008-135

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-
видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59